

ВІДГУК
офіційного рецензента
Сидорчук Орестлави Григорівни
на дисертацію *Юкало Марії Василівни*
на тему «**Розвиток механізмів публічного управління медичним
обслуговуванням населення України на засадах інтеграційного підходу**»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»

Актуальність теми. Сфера охорони здоров'я в Україні тривалий час перебуває в стані глибокої трансформації, що супроводжується одночасним впровадженням кількох реформ — медичної, адміністративно-територіальної та цифрової. Це створює надзвичайно складне середовище для ефективного публічного управління, особливо в умовах повномасштабної війни, демографічної кризи та зростання потреб у медичних послугах.

У таких обставинах інтеграція управлінських механізмів — кадрових, фінансових, організаційних, інформаційних постає як стратегічне завдання державної політики. Саме тому розробка концептуальних підходів до побудови цілісної системи публічного управління медичним обслуговуванням є надзвичайно затребуваною. Дисертація Юкало М.В. своєчасно відповідає на ці виклики, пропонуючи інтеграційний підхід як методологічну основу для вдосконалення управлінських рішень.

Крім того, актуальність зумовлена нагальною потребою в чітко скоординованій взаємодії між державою, місцевим самоврядуванням, медичними установами та громадянськістю, особливо у сфері стратегічного планування, оцінки ефективності послуг та цифрової трансформації. Дослідження також торкається проблематики справедливого доступу до медичних послуг, зміцнення спроможності громад, а також адаптації міжнародного досвіду до національного контексту, що є критично важливим у післявоєнному відновленні системи охорони здоров'я України.

Дисертаційне дослідження М.Юкало відповідає пошуку рішень на подолання означених викликів і є науково обґрунтованим, міждисциплінарно спрямованим і практично орієнтованим.

Зв'язок теми дослідження з науковими програмами, планами, темами підтверджується участю авторки у виконанні низки наукових дослідження у межах тем НУ «Львівська політехніка» та ЛРІДУ НАДУ, що свідчить про тісний зв'язок з актуальними науковими завданнями публічного управління в Україні.

Наукова новизна та теоретико-методологічне підґрунтя. Важливо відзначити, що авторка запропонувала цілісну інтегративну модель публічного управління медичним обслуговуванням, в якій враховано взаємодію між державними, муніципальними і приватними структурами. Вперше розроблено методику оцінки потреби у допоміжних репродуктивних технологіях, а також

удосконалено термінологічний апарат досліджень у сфері охорони здоров'я з урахуванням управлінських потреб.

Дисертаційна робота характеризується чіткою структурою, логічною послідовністю викладу, теоретичною глибиною й практичною орієнтацією. Теоретичну базу складають сучасні підходи до публічного управління, теорії інтегрованих послуг, моделі NHS (Велика Британія) та досвід федеративних країн (Німеччина).

Структура дисертації відповідає вимогам до кваліфікаційної роботи: три розділи, кожен з яких охоплює ключові напрями дослідження, зокрема теоретичні основи, інституційно-ресурсні механізми та стратегічне планування. Розділи містять достатній обсяг емпіричного матеріалу, що базується на офіційних джерелах, статистичних даних МОЗ, НСЗУ, СЕС, ВООЗ.

Практичне значення результатів дослідження підтверджується актами впровадження у діяльність Стрийської міської ради, Львівського перинатального центру, Львівського обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ. Запропоновані управлінські рішення мають прикладне значення для стратегічного планування, прогнозування потреб і зміцнення стійкості системи охорони здоров'я.

Рівень апробації результатів – високий: 10 публікацій, серед яких 6 статей (4 у фахових українських виданнях, 2 – у міжнародних виданнях, індексованих у WoS), участь у численних конференціях в Україні та за кордоном.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації.

Дисертація Марії Юкало справляє позитивне враження, але одночасно вона містить дискусійні положення:

1. Підхід до адаптації міжнародного досвіду, зокрема британської моделі інтегрованого обслуговування, є переконливим. Однак вартує глибшого аналізу потенційних ризиків при імплементації іноземних практик в умовах інституційної нестабільності України.

2. Позитивно оцінюється акцент на методології прогнозування потреб, однак актуальним є питання точності даних для такого прогнозування: наразі в Україні не повною мірою забезпечено якісне збирання даних про демографічну структуру, захворюваність та доступ до послуг.

3. У роботі слушно підкреслюється важливість кадрової інтеграції в межах міжгалузевого підходу, однак тема професійної підготовки і післядипломного навчання фахівців, зокрема на місцевому рівні, розкрита недостатньо. Доцільно було б конкретизувати шляхи підвищення управлінської спроможності персоналу, що працює на перетині медицини, соціальної роботи та місцевого управління.

4. Авторка актуалізує значення партнерства з приватним сектором у наданні медичних послуг, проте в роботі бракує аналізу ризиків і викликів, пов'язаних з делегуванням публічних функцій недержавним провайдером. Зокрема, варто було б порушити питання забезпечення якості, прозорості та підзвітності таких послуг.

Загальний висновок:

Дисертаційна робота Марії Василівни Юкало «Розвиток механізмів публічного управління медичним обслуговуванням населення України на засадах інтеграційного підходу» є завершеним самостійним дослідженням на правах рукопису, яке виконано здобувачем особисто за актуальною темою з використанням відповідних меті та об'єкту методів наукового пошуку. Робота характеризується єдністю змісту, містить нові науково обґрунтовані теоретичні та практико орієнтовані результати, має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувача в науку та достатньо повно оприлюднена в наукових працях здобувача. За своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням дисертація відповідає спеціальності 281 – публічне управління та адміністрування та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України №759 від 31.05.2019) та пп. 6, 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, та рекомендується до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 публічне управління та адміністрування.

Рецензент:

Д.е.н., професор
Завідувач кафедри регіонального
та місцевого розвитку ННІАДУ
НУ «Львівська політехніка»

Ористлава СИДОРЧУК

Підпис доктора економічних наук Сидорчук О. Г засвідчую

Вчений секретар
НУ «Львівська політехніка»
к.т.н., доцент

Роман БРИЛИНСЬКИЙ